

Høring: Skole- og tilbudsstruktur for videregående opplæring i Agder

AGDER
fylkeskommune

Innsendt: 25.09.2025 14:21
Referanse-ID: PWU-XXZ
Skjema-ID: AFK-160

Åpen høring

Informasjon

Innsender av høringen

Fornavn Gløer Jon

Etternavn Gløersen

Hvem svaret du for? ☒ Jeg svarer på vegne av klubb, lag, forening eller annen gruppe uten eget organisasjonsnummer

Navn på klubb, lag, forening eller annen gruppe Utdanningsforbundet, Risør videregående skole

Region

Hvilke regioner gir du innspill til? ☒ Region: Øst ☒ Prinsipper for skole- og tilbudsstruktur

Region: Øst

Utdanningstilbud

Det vurderes å flytte Vg2 anleggsgartner fra Tvedestrand videregående skole til Sam Eyde videregående skole. Hva er ☒ Det er en dårlig ide

din/deres vurdering av forslaget?

Innspill til forslaget

Tvedestrand videregående skole har gode lokaler for vg2 anleggsgartner både utendørs og innendørs. Flytter man tilbudet, må fylket bruke penger på bygg og utstyr. Generelt mener vi at fylket bør bevare et bredest mulig utdanningstilbud for elevene i de østligste kommunene. For mange av disse elevene er veien til Arendal for lang med det kollektivtilbudet som finnes. Hvis vi fjerner tilbud fra Risør og Tvedestrand, må derfor mange elever flytte på hybel allerede i vg1 om de skal til Arendal. Dette bør unngås.

Det vurderes å opprette Vg3 Maritim elektriker på Dahlske videregående skole. Hva er din/deres vurdering av forslaget?

☒ Vet ikke

Innspill til forslaget

Det vurderes å ikke tilby Vg2 Treteknikk på Tvedestrand videregående skole. Hva er din/deres vurdering av forslaget?

☒ Vet ikke

Innspill til forslaget

Prinsipper for skole- og tilbudsstruktur

Skolestørrelse, fordeling og sammensetting

Har du/dere noen innspill til prinsippene i høringsdokumentet for: Skolestørrelse og fordeling av programområder og sammensetting av elevgrupper?

«Videregående skoler bør som hovedregel ha minst 300 elever for å sikre et godt faglig og sosialt miljø, samt effektiv ressursbruk.»

Vi er uenige i å sette et nedre tall for elevtall på fylkets skoler. Større skoler gir ikke bedre faglige eller sosiale resultater, så vi

trenger andre kriterier enn elevtall for å vurdere om en skole er levedyktig. Vi kjenner heller ikke til at det faglige og sosiale utbyttet er dårligere for elevene i Risør, Setesdal, Sirdal og Søgne, som alle har under 300 elever, enn på andre skoler i fylket.

Fylkets ressursbruk på utdanning må ses opp mot fylkets øvrige samfunnsoppdrag. Å opprettholde en liten skole er gjerne avgjørende for distriktet det gjelder, og vi kan ikke bare se på kostnaden pr elevplass når vi avgjør økonomien i driften av disse. Forslag om nedbygging av utkantskolene krever grundigere konsekvensanalyser enn dem vi har sett til nå i skoledebatten på Agder etter sammenslåingen i 2020.

-

«Halve klasser skal kun brukes når det er nødvendig for å gi elever skoleplass, eller når det er relevant for tilgang på læreplasser.»

og

«Det skal vurderes hvor mange primærsøkere et utdanningstilbud må ha for at det skal opprettes eller videreføres.»

Vi er uenige i disse prinsippene. Da fylket innførte 4-årig tilbudsstruktur i 2024, var det en målsetting å sikre stabilitet og forutsigbarhet i tilbudene ved de ulike skolene. Vi mener at fylket da må tåle lavere oppfylingsgrad i enkelte år. Ved å opprettholde klasser og utdanningsprogram også de åra søkertallene er lavere, sikrer man best mulig kompetansen, fagmiljøene og kulturen ved de ulike skolene, og slik blir kvaliteten på opplæringa bedre på sikt.

-

«Det bør være færre skoler som tilbyr samme utdanningsprogram, for å samle fagmiljøer og sikre kvalitet i opplæringen og stabilitet i utdanningstilbudet.»

Vi er uenige i ytterligere sentralisering av utdanningsprogram, særlig der det får konsekvenser for reisevei eller behov for å bo på hybel for de aller yngste elevene. Dette vil gjelde for alle utdanningsprogram som flyttes fra Tvedestrand og Risør til Arendal.

-

«Det skal legges til rette for at elever som planlegger å ta påbygg etter yrkesfag, heller kan velge et studieforberedende løp fra starten av.»

Dette er et viktig budskap til ungdom, foreldre og rådgivere på ungdomsskolen, men det bør ikke være et prinsipp som reduserer antall påbygg-plasser på kort sikt. Det er viktig at de elevene som er i videregående opplæring nå, får fullført slik de selv ser det mest hensiktsmessig. Det må være nok påbygg-plasser til vg2-elevene som har innsett at det ikke passer for dem å fullføre som lærling. Påbygg gir flere elever mulighet til å fullføre videregående opplæring og å kunne studere videre.

-

«Det skal vurderes å øke antall elever i grupper innen yrkesfag, yrkesfag med studiekompetanse og kombinasjonsklasser, der det er faglig og praktisk forsvarlig.»

Vi må beholde praksisen der yrkesfagsklasser består av 15 elever og

studieforberedende klasser består av 30 elever. Læreren er helt sentral for oppfølging, gjennomføring og tilpasset opplæring. Når gruppene blir større, blir det vanskeligere for læreren å sikre god kvalitet i undervisningen.

Fagmiljø

Har du/dere noen innspill til prinsippene i høringsdokumentet for: Fagmiljø for elever og ansatte?

«Fagtilbud og fagmiljøer bør samles på færre skoler for å sikre høy kvalitet, faglig bredde og robuste læringsmiljøer.»

og

«Alle regioner bør tilby et mangfold av utdanningsprogram, slik at elever over hele fylket får tilgang til ulike fagretninger uten å måtte flytte langt»

Vi er ikke enige i det bør være færre skoler og lokasjoner på Agder enn det er i dag. Tettere faglig samarbeid mellom skoler og avdelinger styrker fagmiljøene også der det er færre elever. Dersom vi skal ha et mangfoldig tilbud i alle regioner, må vi akseptere variasjon i klassestørrelsene. Å se på hele «Region Øst» som et felles område, blir for stort. Reiseveien til Arendal er for lang for mange av elevene helt øst i Agder med dagens kollektivtilbud. Vi mener derfor at vi må sikre et mangfold av utdanningsprogram for elevene som har Østre Agder videregående skole som nærmeste skole. Det er ikke nok at tilbudet finnes vestover.

Lokalisering

Har du/dere noen innspill til prinsippene i høringsdokumentet for: Geografisk lokalisering?

«Elever på Vg1 bør kunne bo hjemme»

Dette prinsippet bør komme aller først i rekka. Både alminnelig studiespesialisering, samt alle de største yrkesfagene bør tilbys slik at elever har anledning til å komme til

skolen med mindre enn én times reisevei.

-

«Det bør legges til rette for gode kollektive løsninger innen skoleskyss»

Dagens tilbud er ikke godt nok.

Areal og skolebygg

Har du/dere noen innspill til prinsippene i høringsdokumentet for: Areal og skolebygg?

«Det bør tilstrebes at hver videregående skole har én samlet lokasjon. Ved sammenslåing av skoler bør det legges til rette for samlokalisering.»

Vi motsetter oss å slå sammen avdelinger på prinsipielt grunnlag. Lokaliseringen av skoler og avdelinger bør gjøres ut fra grundige vurderinger som naturligvis ser til skole og opplærings-budsjettene, men også til den faglige kvaliteten ved studiestedet, arbeidsplassene som avdelingen sikrer i regionen, ringvirkningene for næringslivet på stedet, samt livskvaliteten til innbyggerne som har glede av tilbudet. Samlokalisering innebærer ikke nødvendigvis bedre økonomi: det er dyrt å bygge nye avdelinger, og det å busse elever tærer på både budsjett og klima.

-

«Det bør gjøres en helhetlig vurdering av hvor mange skoler og studiesteder som er nødvendig for å sikre et bærekraftig og kvalitativt godt tilbud.»

Dette prinsippet krever analysearbeid. Dersom det skal vurderes hvordan fylket skal sikres et bærekraftig og kvalitativt godt tilbud, må skolestrukturens bredere samfunnsøkonomiske konsekvenser

utredes mer omhyggelig enn det har vært gjort til nå.

Arbeidslivet

Har du/dere noen innspill til prinsippene i høringsdokumentet for: Samarbeid med arbeidslivet?

«Skole- og tilbudsstrukturen skal støtte opp om behov for kvalifisert arbeidskraft i regionene.»

Dette er et godt prinsipp som styrker argumentene for å opprettholde skoler og avdelinger kort vei fra der næringslivet befinner seg. En lokal skole gjør det lettere for næringslivet å rekruttere arbeidskraft og lærlinger, den bidrar til å utvikle relevant kompetanse og den styrker samarbeidet mellom bedrifter og lokalsamfunn. Uten skolen blir området mindre attraktivt for familier å bosette seg, og konsekvensen kan bli dårligere rekruttering til arbeids- og næringslivet i framtida.

Generell kommentar

Skole- og tilbudsstruktur

Har du noen generelle innspill til høringen som nå er ute for skole- og tilbudsstrukturen i Agder?

INNTAKSREGIONER

Dagens modell med nærskoleprinsippet er i utgangspunktet god, men justeringen til én felles inntaksregion med sju kommuner (Arendal, Froland, Tvedestrand, Risør, Vegårshei, Åmli og Gjerstad) gir i praksis "fritt skolevalg" i denne regionen. Dette er uheldig.

Den utvidede skolekretsen for hele Agder fra Arendal og østover var et kompromiss som skulle motvirke lang reisevei. Erfaringen fra inntak høsten 2025 har vist at det ikke har vært mulig å sikre alle elever den reisegarantien inntaksregionen ble lansert sammen med. Med dagens ordning

ser vi at karakterer likevel har blitt avgjørende, og at elever med lavere inntakspoeng må reise lengst.

Vi mener at Østre Agder videregående skole bør defineres som nærskolen for elever fra Risør, Tvedestrand, Gjerstad, Åmli og Vegårshei. Dette vil gi ungdomsskolene et tydelig opptaksområde, sikre stabil elevtilgang, redusere reisevei og bidra til en bred og balansert elevfordeling. Vi mener det er bedre å inkludere de konkrete bostedene som har for lang reisevei til skolelokalene i Tvedestrand og til Risør, blant stedene som i fylket i dag får nærskolepoeng på flere enn skolene i sin nærskolekrets. For eksempel kan man si at søkere fra område "a", "b" og "c" i Åmli og Vegårshei får nærskolepoeng også på skolene i Arendal (dette i samsvar med de nåværende unntaksbestemmelsene på fylket, slik som "søkere fra øst for Varoddbroa i Kristiansand kommune får også nærskolepoeng til Lillesand videregående skole".)

PÅBYGG TIL GENERELL STUDIEKOMPETANSE

Vi minner om at det i forrige vedtak for 4-årig tilbudsstruktur ble bestemt at det skal ligge påbyggsklasser både i Tvedestrand og i Risør. Klassen i Risør ble ikke satt i gang høsten 2025, men vi forventer at tilbudet blir gjort søkbart for skoleåret 2026-2027.

Avdeling Risør vil bli en yrkesfaglig avdeling fra høsten 2026, og da mener vi at denne avdelingen vil ha det beste rekrutteringsgrunnlaget for påbygg. Elevene har utbytte av å være på en skole med et bredest mulig fellesfaglig miljø.
